

Ára: 1500 Ft

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS, RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Editorial Board

**IMRE BÉKÉSI, KÁROLY GERSTNER, LÁSZLÓ HONTI,
ISTVÁN HOFFMANN, FERENC KIEFER, JENŐ KISS,
ISTVÁN NYOMÁRKAY, PÉTER SIPTÁR, ISTVÁN SZATHMÁRI**

Advisory Board

**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

CONTENTS

BÁRDOSI, VILMOS: Reflections on lexicography	1
SÓLYOM, RÉKA: Current Hungarian neologisms in the process of linguistic change: possibilities of analysis	21
SZILI, KATALIN: Did the kings of Hungary speak Hungarian? Contributions on the status of Hungarian in royal courts	36
SENGA, TORU: <i>Beszermény</i> and <i>besermen</i> : Hungarian and Slavic words for Mohammedans in the centuries of the Mongol invasion. Part 2	47
Minor contributions. KICSI, SÁNDOR ANDRÁS: <i>Borz</i> 'badger' in dialects and folklore. – NÉMETH, DÁNIEL: Hungarian fragments in a passionnal from Esztergom	61
Etymologies. BÜKY, LÁSZLÓ: <i>Töröklő</i> 'rod for setting a cannon'. – SHERWOOD, PETER: Data on the origin of the set phrase <i>nyelvében él a nemzet</i> 'a nation lives in its language'	74
Reviews. KISS, JENŐ: A comprehensive Hungarian dictionary of the Moldavian region. – M. NAGY, ILONA: Two books about the Apur Codex. – N. FODOR, JÁNOS: Two new syntheses of Old Hungarian personal name history. – BÁRTH, M. JÁNOS: On two family name atlases by Ferenc Vörös. – C. VLADÁR, ZSUZSA: Andrea Bölcskei – Tamás Farkas – Mariann Slíz eds., Hungarian and international onomastic terminology	87
Miscellanea. POZSONY, FERENC: Zoltán Kallós (1926–2018)	117
Society news. FARKAS, TAMÁS: The 114th General Assembly of the Society of Hungarian Linguistics. – BALÁZS, GÉZA: The memory of Ferenc Bölcsöny (1931–2018). – NYOMÁRKAY, ISTVÁN: Tamás Magay is 90	119
Contributors	128

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

115.
ÉVFOLYAM

2019.
1. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

MAGYAR NYELV 115. ÉVF. 1. SZÁM * 2019.

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Szerkesztőbizottság
**BÉKÉSI IMRE, GERSTNER KÁROLY, HONTI LÁSZLÓ,
HOFFMANN ISTVÁN, KIEFER FERENC, KISS JENŐ,
NYOMÁRKAY ISTVÁN, SIPTÁR PÉTER, SZATHMÁRI ISTVÁN**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

BÁRDOSI VILMOS: Gondolatok a lexikográfiáról.....	1
SÓLYOM RÉKA: Mai magyar neologizmusok a nyelvi változás folyamatában: elemzési lehetőségek	21
SZILI KATALIN: Tudtak-e a magyar királyok magyarul? Adalékok a magyar nyelv státuszának kérdéséhez a királyi udvarokban.....	36
SENGA TORU: <i>Beszermény</i> és <i>bessermen</i> . A mohamedánok magyar és szláv elnevezései a mongol hódítás évszázadában. 2. rész	47
K i s e b b k ö z l e m é n y e k. KICSI SÁNDOR ANDRÁS: <i>A borz</i> a népnyelvben és a néprajzban. – NÉMETH DÁNIEL: Egy esztergomi passionale magyar nyelvű töredékei	61
S z ó - é s s z ó l á s m a g y a r á z a t o k. BÜKY LÁSZLÓ: Töröklő. – PETER SHERWOOD: Adalékok a <i>Nyelvében él a nemzet</i> szállóige kialakulásához	74
S z e m l e. KISS JENŐ: Megjelent a moldvai régió magyar nyelvi nagyszótára. – M. NAGY ILONA: Két könyv az Apor-kódexről. – N. FODOR JÁNOS: Az ómagyar személynévtörténet két újabb szintéziséről. – BÁRTH M. JÁNOS: Vörös Ferenc két családnévatlaszáról. – C. VLADÁR ZSUZSA: Bölcskei Andrea – Farkas Tamás – Slíz Mariann szerk., Magyar és nemzetközi névtani terminológia. Hungarian and International Onomastic Terminology.....	87
K ü l ö n f é l é k. POZSONY FERENC: Kallós Zoltán (1926–2018)	117
T á r s a s á g i ü g y e k. FARKAS TAMÁS: A Magyar Nyelvtudományi Társaság 114. közgyűlése. – BALÁZS GÉZA: Aki a harangokért szólt. Bözsöny Ferenc (1931–2018) emlékezete. – NYOMÁRKAY ISTVÁN: Magay Tamás 90 éves.....	119
S z á m u n k s z e r z ő i	128

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzüsszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék.

A Társaság honlapja: www.mnyt.hu, imélcíme: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, imélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, imél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Imélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magyarnyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

**Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.**

**Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:**

25nka
Nemzeti Kulturális Alap